

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Dokument z posiedzenia

14.8.2009

B7-xxxx/2009

PROJEKT REZOLUCJI

w odpowiedzi na pytanie wymagające odpowiedzi ustnej B7-xxxx/2009

zgodnie z art. 115 ust. 5 Regulaminu

w sprawie wpływu światowego kryzysu finansowego i gospodarczego na kraje rozwijające się oraz na współpracę na rzecz rozwoju

Eva Joly
w imieniu Komisji Rozwoju

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie wpływu światowego kryzysu finansowego i gospodarczego na kraje rozwijające się oraz na współpracę na rzecz rozwoju

Parlament Europejski,

- uwzględniając szczyt G20, który odbył się w Londynie w dniu 2 kwietnia 2009 r., oraz wydane w jego trakcie oświadczenie w sprawie światowego planu wyjścia z kryzysu oraz planu reform,
- uwzględniając deklarację milenijną ONZ z dnia 8 września 2000 r., w której ustalono milenijne cele rozwoju (MDG) jako kryteria określone wspólnie przez społeczność międzynarodową, między innymi w celu zwalczania ubóstwa i głodu,
- uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego oraz Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) pt. Global Monitoring Report 2009: A Development Emergency (Sprawozdanie na temat sytuacji na świecie w 2009r: stan alarmowy w dziedzinie rozwoju), opublikowane w kwietniu 2009 r.,
- uwzględniając sprawozdanie Banku Światowego z czerwca 2009 r. pt. Global Development Finance 2009: Charting a Global Recovery (Finansowanie rozwoju na świecie w 2009 r.: wytyczanie drogi ku odbudowie światowej gospodarki),
- uwzględniając konferencję ONZ w sprawie światowego kryzysu finansowego i gospodarczego oraz przyjęcie ustaleń uczestników konferencji przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w postaci rezolucji 63/303 w dniu 9 lipca 2009 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 8 kwietnia 2009 r. pt. Wsparcie krajów rozwijających się w pokonywaniu kryzysu (COM(2009)0160),
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 18 maja 2009 r. na temat wspierania krajów rozwijających się w pokonywaniu kryzysu,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2006 r. w sprawie przeglądu strategicznego Międzynarodowego Funduszu Walutowego¹,
- uwzględniając badanie prof. Ngaire'a Woodsa na temat międzynarodowej reakcji na światowy kryzys oraz reformy międzynarodowego systemu finansowego i systemu pomocy²,
- uwzględniając pytanie do Komisji z dnia 3 września 2009 r. w sprawie wpływu światowego kryzysu finansowego i gospodarczego na kraje rozwijające się oraz na współpracę na rzecz rozwoju (O-xxxx/2009 – B7-xxxx/2009),

¹ Dz.U. C 291 E z 30.11.06, s. 118.

² Badanie zlecił departament tematyczny DG EXPO. Zostanie ono opublikowane wkrótce.

- uwzględniając art. 115 ust. 5 oraz art. 110 ust. 2 Regulaminu,
1. podkreśla, że kraje rozwijające się nie spowodowały światowego kryzysu finansowego i gospodarczego, a aż nadto odczuwają jego skutki w postaci znacznego spadku wzrostu i zatrudnienia, negatywnego wpływu na bilans handlowy i płatniczy, zdecydowanego spadku napływu prywatnego kapitału netto oraz bezpośrednich inwestycji zagranicznych, ograniczonego dostępu do finansowania kredytów i handlu, malejących środków przysyłanych przez emigrantów do kraju pochodzenia, znacznych wahań kursów walut, wyczerpywania się rezerw, zwiększonej niestabilności i spadku cen produktów pierwszej potrzeby oraz mniejszych dochodów z turystyki;
 2. podziela opinię Sekretarza Generalnego ONZ Ban Ki-Moona, że światowy kryzys finansowy spowodował stan alarmowy w dziedzinie rozwoju, stwarzając zagrożenie dla osiągniętego z trudem postępu na rzecz zmniejszenia skali zjawiska ubóstwa, głodu i umieralności dzieci a także na rzecz poprawy sytuacji w zakresie szkolnictwa podstawowego, równości płci, dostępu do czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych – krótko mówiąc, światowy kryzys finansowy zagraża postępowi na rzecz osiągnięcia MDG;
 3. odnotowuje z głębokim zaniepokojeniem, że w wyniku kryzysu ucierpiało już wiele osób i że miał on wyniszczający wpływ na najbardziej bezbronne grupy w krajach najuboższych, gdzie spodziewany jest wzrost liczby bezrobotnych o 23 miliony, osób żyjących w skrajnym ubóstwie maksymalnie o 90 milionów w samym 2009 r. oraz przypadków umieralności wśród niemowląt średnio o 200 000 - 400 000 między rokiem 2009 a 2015, który jest rokiem planowej realizacji MDG w krajach rozwijających się;
 4. podkreśla, że wiele krajów rozwijających się twierdzi, że kryzys wpłynął na każde źródło otrzymywanych przez nie funduszy przeznaczonych na rozwój i że nie będą one w stanie zabezpieczyć osiągniętych z trudem korzyści gospodarczych bez znacznego wsparcia zewnętrznego;
 5. z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez G20 zbiorowej odpowiedzialności za łagodzenie społecznych skutków kryzysu w celu ograniczenia do minimum długotrwałych szkód poniesionych przez światową gospodarkę oraz potwierdzenie wcześniejszych obietnic udzielenia pomocy i przekazania nowych środków, w tym 50 miliardów USD na wsparcie ochrony socjalnej, pobudzenie handlu i utrzymanie rozwoju w krajach o niskim dochodzie, znacznego zwiększenia wsparcia antykryzysowego w krajach rozwijających się oraz większych środków na ochronę socjalną dla krajów najuboższych;
 6. jest zaniepokojony, że obiecane środki finansowe będą niewystarczające, nie będą przeznaczone dla krajów najbardziej potrzebujących, oraz że nie będą one ani dość elastyczne, ani dostępne wystarczająco szybko, aby można było spowodować zmiany niezbędne w krajach rozwijających się;
 7. przyjmuje z zadowoleniem zwiększenie środków dostępnych dla MFW i innych instytucji finansowych; wyraża również zadowolenie w związku z niedawnymi reformami MFW, w tym ze wzrostem znaczenia krajów wschodzących, usprawnieniem funkcjonowania MFW oraz większym naciskiem na dostosowywanie kryteriów do konkretnej sytuacji danego kraju; uważa jednak, że wprowadzenie dodatkowego stanowiska zastępcy

dyrektora nie wystarczy do zwiększenia znaczenia i reprezentacji krajów rozwijających się; wzywa zatem do prowadzenia dalszych reform;

8. jest poważnie zaniepokojony faktem, że od lipca 2009 r. 82% nowych pożyczek udzielonych przez MFW przyznano państwom europejskim a zaledwie 1,6% krajom afrykańskim, co oznacza, że większość dostępnych środków można przeznaczyć dla rynków wschodzących o wysokim dochodzie oraz krajów o średnim dochodzie, które prawdopodobnie będą w stanie spłacić zaciągnięte pożyczki;
9. apeluje o szybkie udzielenie najuboższym krajom dodatkowej pomocy finansowej, udzielanej na preferencyjnych i elastycznych warunkach, w kwocie 6 miliardów USD uzyskanej ze sprzedaży rezerw złota MFW; jest poważnie zaniepokojony szacunkami MFW, według których MFW może zaspokoić jedynie około 2% zapotrzebowania krajów o niskim dochodzie na zewnętrzną pomoc finansową (brutto), co uwypukla potrzebę tego, aby inne instytucje i inni dawcy zapewnili dalsze środki i dotacje udzielane na preferencyjnych warunkach;
10. ubolewa, że Bank Światowy musiał reagować głównie przy użyciu własnych środków i instrumentów, podczas gdy skuteczna reakcja na kryzys wymagałaby nowego i znacznego zastrzyku środków, a także pomimo obietnic G20, że udostępni ona środki na ochronę socjalną dla najuboższych krajów, między innymi poprzez długotrwałe zagwarantowanie dostaw żywności oraz dobrowolny dwustronny wkład w instrument Banku Światowego Vulnerability Framework obejmujący mechanizm wspierania infrastruktury w sytuacji kryzysowej oraz fundusz na rzecz szybkiego reagowania związanego z pomocą socjalną;
11. zauważa z głębokim zaniepokojeniem, że spowodowało to, iż Bank Światowy nie był w stanie pomóc kilku krajom, które szczególnie ucierpiały w wyniku kryzysu, ale które nie spełniają kryteriów Banku Odbudowy i Rozwoju (BOiR), Międzynarodowego Stowarzyszenia Rozwoju (IDA) czy modeli przyznawania pomocy, do których to kryteriów należy wiarygodność kredytowa i udokumentowanie „dobrych wyników”; jest zdania, że ta rozbieżność dotycząca finansowania uwypukla główne problemy Banku Światowego w zakresie zarządzania, które zmniejsza do minimum ryzyko instytucji i jej członków niezaciągających pożyczek kosztem znajdujących się w potrzebie krajów rozwijających się;
12. zwraca uwagę, że instytucje systemu Bretton Woods nie były w stanie pomóc krajom o niskim dochodzie uporać się z kryzysem głównie z powodu zaległych reform zarządzania tymi instytucjami, które to reformy mają na celu zwiększenie znaczenia, wiarygodności i skuteczności tych instytucji, ich wrażliwości na potrzeby krajów rozwijających się oraz gotowości niesienia im pomocy; wzywa do pilnego przeprowadzenia takich reform;
13. zwraca się do UE i państw członkowskich o podjęcie się obowiązku działania, spoczywającego na nich jako na czołowych graczach międzynarodowych, na rzecz natychmiastowego przeprowadzenia reformy instytucji systemu Bretton Woods oraz o zniwelowanie różnic w zakresie reagowania w sytuacjach kryzysowych przez G20, MFW i Bank Światowy poprzez niezwłoczne udzielenie pomocy krajom rozwijającym się i zagwarantowanie szybkiego udzielania pomocy krajom, w których inwestycje służące

osiągnięciu MDG są zagrożone z powodu szoku zewnętrznego, a mianowicie kryzysu finansowego, na który nie mają one wpływu i który pozostaje całkowicie poza ich kontrolą;

14. z zadowoleniem przyjmuje plany UE przeznaczenia 8,8 mld euro środków pomocy na rzecz rozwoju, wsparcia budżetowego i finansowania rolnictwa na działania natychmiastowe oraz zaproponowane 500 mln euro na wsparcie wydatków socjalnych w krajach rozwijających się poprzez doraźny mechanizm FLEX dla krajów AKP stosowany w przypadku podatności na zagrożenia; zaleca skoncentrowanie wsparcia budżetowego na obszarach zdrowia, godziwej pracy, edukacji, usług socjalnych i wzrostu ekologicznego w ramach sektorowego wsparcia budżetowego;
15. zauważa jednak, że poza 100 mln euro dla funduszu powierniczego UE na rzecz infrastruktury w Afryce wszystkie pozostałe wydatki pochodzą z wcześniejszych zobowiązań i wzywa do zwiększenia dodatkowego finansowania; wyraża zaniepokojenie sposobem, w jaki Komisja zapełni w przyszłości tę lukę finansową powstałą w wyniku obecnego skupiania się na wspieraniu budżetu;
16. podkreśla, że poziom oficjalnej pomocy rozwojowej nie wystarcza do zaspokojenia potrzeb krajów rozwijających się, które zwiększyły się zdecydowanie w wyniku kryzysu, i wzywa Komisję do przedstawienia nowych propozycji innowacyjnych mechanizmów finansowania;
17. wzywa UE do zagwarantowania wprowadzenia odpowiednich ogólnych ustaleń regulacyjnych w celu zapobieżenia dalszemu rozwojowi kryzysu finansowego;
18. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, ONZ, MFW, Bankowi Światowemu oraz gubernatorom MFW i Banku Światowego z państw członkowskich UE.